

# Geopolityka - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                       |
|---------------------|---------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Geopolityka                           |
| Kod przedmiotu      | 14.1-WH-PD-GEO 1-Ć-S14_pNadGen0Z704   |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a> |
| Kierunek            | Politologia.                          |
| Profil              | ogólnoakademicki                      |
| Rodzaj studiów      | drugiego stopnia z tyt. magistra      |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2017/2018              |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                   |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 1                                                                                 |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 7                                                                                 |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                       |
| Język nauczania                 | polski                                                                            |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Jarosław Macała, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Przedmiot ma poszerzyć wiedzę z zakresu geopolityki studentom, którzy ukończyli kierunek politologia na I stopniu studiów. Przedmiot stawia sobie za cel przedstawienie geopolityki jako specyficznego i interdyscyplinarnego podejścia badawczego, które zajmuje się badaniem relacji między ośrodkiem siły (niekoniecznie państwa) a przestrzenią (głównie geograficzną). Główne obszary badawcze geopolityki koncentrują się na pięciu wątkach tematycznych; (1) rywalizacji przestrzennej, (2) rywalizacji ekonomicznej, (3) koncepcjach ładu międzynarodowego, (4) kodach geopolitycznych oraz (5) wyobrażeniach geopolitycznych.

## Wymagania wstępne

Ukończenie studiów licencjackich w dyscyplinie politologia, opcjonalnie: stosunki międzynarodowe, europeistyka, bezpieczeństwo narodowe

## Zakres tematyczny

1. Definiowanie i teoria geopolityki; 2. Geopolityka klasyczna; 3. Klasyczne polskie teorie geopolityczne; 4. Geopolityka zimnowojenna; 5. Powstanie i uwarunkowania geopolityki ponowoczesnej; 6. „Starzy” i „nowi” aktorzy współczesnej geopolityki; 7. Geopolityka krytyczna; 8. Kody geopolityczne; 9. Wyobrażenia geopolityczne i szkoła „Herodote”; 10. Geoeconomia; 11. Geostrategia; 12. Astropolityka; 13. Współczesne koncepcje ładu międzynarodowego

## Metody kształcenia

Prelekcja wykładowcy; 2. Pokaz multimedialny, 3. Praca z książką; 4. Praca w grupach; 3. Dyskusja panelowa; 4. Gry dydaktyczne /symulacyjne, decyzyjne/

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                        | Symbolce efektów                                                                                        | Metody weryfikacji                                                                                                                                                                              | Forma zajęć                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim z zakresu geopolityki | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KP2_U16</a></li></ul>                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>praca pisemna</li></ul>                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| Zna na poziomie rozszerzonym terminologię z zakres nauk politycznych w języku polskim i obcym      | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KP2_W01</a></li><li><a href="#">KP2_W12</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>bieżąca kontrola na zajęciach</li><li>odpowiedź ustna</li><li>praca pisemna</li><li>zaliczenie zestawu lektur</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| Ma poszerzoną i specjalistyczną wiedzę z zakresu stosunków międzynarodowych i geopolityki          | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KP2_W02</a></li></ul>                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>bieżąca kontrola na zajęciach</li><li>dyskusja</li><li>odpowiedź ustna</li><li>praca pisemna</li><li>zaliczenie zestawu lektur</li></ul>                  | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |

| Opis efektu                                                                                                                                        | Symbole efektów           | Metody weryfikacji                                                                                                                                                                   | Forma zajęć |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśni zjawiska i problemy z zakresu geopolityki oraz pokazać wzajemne relacje między nimi                     | • <a href="#">KP2_U02</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>dyskusja</li> <li>odpowiedź ustna</li> <li>praca pisemna</li> <li>zaliczenie zestawu lektur</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności z zakresu stosunków międzynarodowych i geopolityki, rozumie potrzebę ciągłego uczenia się | • <a href="#">KP2_K01</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>dyskusja</li> <li>odpowiedź ustna</li> </ul>                                                           | • Ćwiczenia |
| Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązywania                                      | • <a href="#">KP2_K09</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>dyskusja</li> <li>odpowiedź ustna</li> </ul>                                                           | • Ćwiczenia |
| Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów z zakresu geopolityki, syntezę różnych poglądów i idei            | • <a href="#">KP2_U01</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>dyskusja</li> <li>odpowiedź ustna</li> <li>praca pisemna</li> <li>zaliczenie zestawu lektur</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| Efektywnie potrafi pracować w zespole i pracować pod kierunkiem                                                                                    | • <a href="#">KP2_K05</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>dyskusja</li> <li>odpowiedź ustna</li> </ul>                                                           | • Ćwiczenia |
| Zna na poziomie rozszerzonym metody analizy popularno-naukowego i naukowego tekstu geopolitycznego                                                 | • <a href="#">KP2_W03</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>dyskusja</li> <li>odpowiedź ustna</li> <li>praca pisemna</li> <li>zaliczenie zestawu lektur</li> </ul> | • Ćwiczenia |
| Rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do przesłanek normatywnych danego stanowiska z zakresu geopolityki           | • <a href="#">KP2_U10</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>dyskusja</li> <li>odpowiedź ustna</li> <li>praca pisemna</li> <li>zaliczenie zestawu lektur</li> </ul> | • Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

Na ocenę z ćwiczeń składają się: aktywność na zajęciach /40%/, Zaliczenie wybranego zestawu lektur /30%/, praca pisemna: analiza geopolityczna /30%/.

## Literatura podstawowa

1. Geopolityka, red. A. Dybczyński, Warszawa 2013.
2. Moisi D., Geopolityka emocji, Warszawa 2011.
3. Sykulski L., Geopolityka czyli pochwała realizmu. Szkice teoriopoznawcze, Warszawa 2011.
4. Bieleń S., Geopolityczne myślenie o ładzie międzynarodowym, „Przegląd Geopolityczny” 2010, nr 2.
5. Geopolityka. Elementy teorii, wybrane metody i badania, red. Z. Lach, J. Wendt, Częstochowa 2010.
6. Potulski J., Geopolityka w świecie ponowoczesnym, Częstochowa 2010.
7. Potulski J., Wprowadzenie do geopolityki, Gdańsk 2010.
8. Piskozub A., Miejsce geopolityki w klasyfikacji dyscyplin nauki z geografią, historią i polityką w ich nazwach, Przegląd Geopolityczny” 2010, nr 2.
9. Skrzyp L., Geopolityka „wczoraj, dziś i jutro”, „Przegląd Geopolityczny” 2010, nr 2.
10. Sykulski L., Geopolityka akademicka w Polsce – zarys stanu badań i perspektywy rozwoju, „Przegląd Geopolityczny” 2010, nr 2.
11. Kaplan R., Renesans geografii, „Geopolityka” 2009, nr 3.

12. Otok S., *Geografia polityczna. Geopolityka. Ekopolityka. Globalistyka*, Warszawa 2009.
13. Przekłęte miejsce Europy? Dylematy polskiej geopolityki, red. J. Kloczkowski, Kraków 2009.
14. Klin T., Geopolityka: spór definicyjny we współczesnej Polsce, *Geopolityka* 2008, nr 1.
15. Flint C., *Wstęp do geopolityki*, Warszawa 2008.
16. Skrzyp J., Lach Z., *Geopolityka i geostrategia*, Warszawa 2007.
17. Eberhardt P., *Twórcy polskiej geopolityki*, Kraków 2006.
18. Eberhardt P., *Polska i jej granice. Z historii polskiej geografii politycznej*, Lublin 2004.
19. Sułek M., Modelowanie i pomiar potęgi państw w stosunkach międzynarodowych, „*Stosunki Międzynarodowe*” 2003, nr 3-4.
20. Jean C., *Geopolityka*, Wrocław-Warszawa-Kraków 2003.
21. Moczulski L., *Geopolityka. Potęga w czasie i przestrzeni*, Warszawa 1999.

## Literatura uzupełniająca

1. Kazanecki W., *Współczesna francuska myśl geopolityczna. Główne tendencje i ich reprezentanci*, Toruń 2012.1
2. Domke R., *Myśl geopolityczna w Polsce Ludowej*, „*Racja stanu: Studia i materiały*” 2011, nr 1.
3. Danek A., *Stanisław Bukowiecki jako geopolityk*, Częstochowa 2010.
4. Filipek K., *Nowa geopolityka sieciowa*, „*Przegląd Geopolityczny*” 2011, nr 4.
5. Potulski J., *Perspektywa feministyczna w geopolityce – feministyczna geopolityka*, „*Przegląd Geopolityczny*” 2011, nr 3.
6. Sawicka M., *Paradygmat realistyczny – podejście dominujące w geopolityce*, „*Przegląd Geopolityczny*” 2011, nr 4.
7. Sułek M., *Metodyka analizy geopolitycznej (na przykładzie potęgonometrii)*, „*Przegląd Geopolityczny*” 2011, nr 3.
8. Jędrzyak J., *Współczesne spojrzenie na nawalizm; geopolityka w kosmosie*, „*Racja stanu: Studia i materiały*” 2010, nr 2.
9. Sykulski L., *Oskar Żebrowski – prekursor geopolityki polskiej*, „*Przegląd Geopolityczny*” 2010, nr 2.
10. Bocheński A., *Między Niemcami a Rosją*, Warszawa 2009.
11. Danek A., *Myśl geopolityczna Wacława Mejbauma*, „*Geopolityka*” 2009, nr 3.
12. Domke R., *John Halford Mackinder (1861-1947): zarys biografii naukowej*, „*Geopolityka*” 2009, nr 3.
13. *Geopolityka Międzymorza w rozważaniach Ryszarda Wragi*, opr. R. Potocki, „*Geopolityka*” 2009, nr 3.
14. Kazanecki W., *Narodziny geopolityki we Francji*, „*Geopolityka*” 2009, nr 3.
15. Klin T., *Wizje ładu międzynarodowego w niemieckiej i anglosaskiej myśli geopolitycznej w okresie II wojny światowej*, Toruń 2009.
16. Mackinder H., *Geograficzna oś historii*, opr. R. Potocki, Częstochowa 2009.
17. Macała J., *Blok kontynentalny Karła Haushofera*, „*Geopolityka*” 2009, nr 3.
18. Macała J., *Nieco zapomniany Karl Haushofer*, *Geopolityka* 2008, nr 1.
19. Tokarz G., *Nauki biologiczne a nauki społeczne. Próba analizy wspólnych metod badawczych na przykładzie geopolityki*, „*Racja stanu: Studia i materiały*” 2007 , nr 2.
20. Kuźniar R., *Polityka i siła. Studia strategiczne – zarys problematyki*, Warszawa 2005.
21. Cenckiewicz S., *Geopolityka polska*, „*Arcana*” 2000, nr 2.
22. Jędrzejczyk D., *Myśl geograficzna Wacława Nałkowskiego*, Warszawa 1999.
23. Romer E., *Ziemia i państwo. Kilka zagadnień geopolitycznych*, Lwów-Warszawa 1939.
24. Grzybowski K., *Geopolityka /zagadnienia ogólne-imperializmy/*, Kraków 1936.
25. Janiszewski M., *Polska w obliczu Europy*, Warszawa 1935,
26. Nałkowski W., *Terytorium Polski historycznej jako indywidualność geograficzna*, Warszawa 1912.

## Uwagi

Brak

